

MESTRE DE CAPÇALERA

Escrits essencials d'educació

A càrrec de Toni Giménez i Fajardo

TOTA EDUCACIÓ ÉS UNA MENA DE CÀSTIG

Tota educació és una mena de càstig,¹ ho mirem pel costat que ho mirem, ja que sotmet la persona a l'obligació d'allò establert; educar és també una forma de violència, en el sentit etimològic del terme,² o sigui, una forma d'imposició, tant des d'un punt de vista epistemològic (com construïm el coneixement) com teleològic (quina és la finalitat de l'educació). Però, clar, els adults tenim l'obligació d'educar les noves generacions perquè un ésser humà no educat es queda en estat animal, i ja tenim servit el debat, tant amb nosaltres mateixos, com amb la parella (si és que eduquem en parella), com amb la comunitat. I aquest debat inclou també escollir quin model d'ésser humà volem per a la societat, i si cal delegar la seva educació a l'escola o si l'eduquem a casa, i un llarg etcètera d'aspectes que són la matèria primera de tota mena de debats educatius i socials i dels quals els polítics en fan cas omís perquè acaben establint lleis educatives sense fonament pedagògic. I es perpetua un sistema que encercla les persones dins del ramat, l'homogeneïtat del qual li va bé al sistema perquè cap "ovella" no s'esgarri que per això ja tenim gossos t'atura (mai més ben utilitzada l'expressió atura). I això ens porta a la típica i tòpica antinòmia (joc de contraris): llibertat *versus* límits. Quant de cada? En aquests moments s'està apostant per escoles que donen gairebé tota la llibertat d'acció i decisió a les nenes i nens, però cal també tenir en compte que una educació sense límits porta al caos. L'experiència més significativa d'això va ser Summerhill, l'escola creada per Alexander Sutherland Neill. Ningú com ell va donar tanta llibertat als infants (els la va donar tota) però després de viure l'experiència va haver de posar límits a l'educació lliure, que era gestionada pels propis infants, perquè es va adonar que l'anarquisme que en va sorgir havia anat en contra dels propis infants.

Setembre 2024.

Trobareu els articles anteriors a l'apartat [Articles](#) de la meva pàgina web.

¹ La frase que utilitzo com a títol d'aquest article no és pas meva, és de l'actor i humorista Groucho Marx. Els seus fills el consideraven un bon pare, tant per la manera com els tractava (era juganer de mena) com perquè mai no els havia "posat la mà a sobre"; en Groucho considerava que pegar un infant és un acte de covardia.

² Octavi Fullat (1986). *Violència i eròtica*. Barcelona: Edicions 62.